

LERUM
mer än du tror

**Bestämmelser om
ersättning till kommunalt förtroendevalda**
Mandatperioden 2023 – 2026

Typ av styrdokument	Arvodesbestämmelser
Datum för fastställande	2022-09-08 § 156
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Datum för revidering	
Dokumentansvarig	Administrativa enheten
Diarienummer	KS22.571

Innehåll

1	Inledning	4
2	Tillämpningsområde	5
2.1	Målgrupp	5
2.2	Undantag.....	5
3	Ersättningsformer	6
3.1	Arvoden.....	6
3.1.1	Fast arvode.....	6
3.1.2	Sammanträdesarvode.....	7
3.1.3	Tredubbelt sammanträdesarvode	7
3.1.4	Dubbelt sammanträdesarvode	7
3.1.5	Enkelt sammanträdesarvode	8
3.1.6	Gemensamma regler för sammanträdesarvoden	8
3.1.7	Särskilda arvoden	8
3.2	Utbildning	9
3.2.1	Utbildningar/kurser.....	9
3.3	Förlorad arbetsinkomst, förlorad semesterförmån och förlorad pensionsförmån	9
3.3.1	Förlorad arbetsinkomst	10
3.3.2	Förlorad semesterförmån.....	11
3.3.3	Förlorad pensionsförmån	11
4	Traktamenten och övriga ersättningar vid resor	12
4.1	Resepolicy för Lerums kommun.....	12
4.2	Ersättning vid resa	12
4.2.1	Vigselförrättare	12
5	Övriga ersättningar	13
5.1	Ersättning för barntillsyn	13
5.2	Ersättning för vård av anhörig.....	13
5.3	Ersättning vid inställt möte	13
6	Övriga bestämmelser	14
6.1	Attest av ersättningsanspråk.....	14
6.2	Krav för att få ut ersättning.....	14
6.3	Bank och arvodesersättning	14
6.4	Anställda i kommunen	15
6.5	Försäkring	15
6.6	Pension	15
6.7	Tolkning.....	15
	Bilagor, blanketter, beslut och länkar	16

1 Inledning

För att det inte ska finnas ekonomiska hinder att engagera sig i den kommunala politiken har förtroendevalda, enligt kommunallagen, rätt till skälig ersättning för sina uppdrag. Enligt lagen beslutar respektive kommun vad som är skäligt i detta sammanhang.

I Lerums kommun beslutar kommunfullmäktige inför varje ny mandatperiod vilka bestämmelser som ska gälla.

2 Tillämpningsområde

2.1 Målgrupp

Nedan angivna bestämmelser gäller för

- a) kommunfullmäktiges ledamöter, presidier och ersättare
- b) ledamöter och ersättare i nämnder, styrelse, beredningar, utskott, kommittéer, arbetsgrupper och råd som tillsatts av kommunfullmäktige eller av kommunstyrelsen
- c) revisorer

2.2 Undantag

Därutöver avgör kommunstyrelsen i varje särskilt fall om ersättning enligt dessa bestämmelser ska betalas.

3 Ersättningsformer

Förtroendevald har rätt till olika ersättningar och arvoden inom ramen för uppdraget. Inför varje ny mandatperiod beslutar kommunfullmäktige om ersättningsarnas storlek. Dessa arvodesbestämmelser gäller från och med den 1 januari 2023 och finns tillgängliga på kommunens hemsida www.lerum.se

*Förtroendevald förutsätts komma väl förberedd till sammanträdet.
Ledamoten är själv ansvarig för att de uppgifter som lämnas är korrekta.*

3.1 Arvoden

3.1.1 Fast arvode

En del av de politiska uppdragen ger rätt till ett fast arvode. Arvodet är bestämt som ett årsarvode och betalas ut med en tolfedel per månad.

- a) Fasta arvoden (årsarvoden) betalas till de kommunalt förtroendevalda som anges i **bilaga 1** till dessa bestämmelser.
- b) Fasta arvoden beräknas procentuellt på riksdagsledamots arvode, vilket framgår av **bilaga 1**.
- c) Följande arbetsuppgifter ingår i det fasta arvodet:
  - förberedelse av sammanträde (*som förberedelse av sammanträde räknas inte presidiernas möten*).
  - interna och externa kontakter av olika slag (*möten som inte är sammanträden men som krävs för uppdragets fullgörande*)
  - representation för nämnds eller styrelses räkning.
  - protokollsjustering
- d) Fast arvode för enskild förtroendevald får inte sammanlagt överstiga det fasta arvodet till kommunstyrelsens ordförande.

När uppdraget upphör

- e) Om förtroendevald som har fast arvode avgår under tjänstgöringsperioden fördelas arvodet mellan den avgående och den tillträdande i förhållande till den tid var och en innehaft uppdraget.

Vid sjukdom

- f) Om förtroendevald med fast arvode under en längre tid än tre månader på grund av sjukdom eller annan orsak inte kan fullgöra sitt uppdrag, har kommunstyrelsens ordförande i samråd med 1:e och 2:e vice ordförande rätt att avgöra, om detta ska medföra en minskning av årsarvodet.

På samma sätt kan ordföranden avgöra om den som väljs in som ersättare ska erhålla ersättning för denna extra insats.

Heltidsarvoderad

- g) Förtroendevald som är heltidsarvoderad i kommunen (minst 40 procent) får inte fast arvode för ytterligare förtroendeuppdrag.
- h) Den som är heltidsarvoderad eller har ett uppdrag som utgör ett betydande del av heltid (minst 40 procent) och har fast arvode får endast ersättning för det arbete som är förenat med uppdraget. Ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst, semester- eller pensionsförmåner betalas ut.
- i) Till förtroendevald som är heltidsarvoderad eller har ett uppdrag som utgör betydande del av heltid (minst 40 procent) betalas sammanträdesarvode endast för kommunfullmäktiges sammanträden.

Omprövning av beslut

- j) När det gäller fasta arvoden för förtroendevalda kan dessa alltid tas upp för prövning i arvodesberedningen om det skulle visa sig att en förtroendevald inte fullgör sina uppgifter. Kommunstyrelsen fattar beslut om ärendet.

3.1.2 Sammanträdesarvode

Med sammanträde avses sammanträde med de instanser som angivits i punkt 2.1.

Sammanträdesarvodet per timme är 0,33 % av riksdagsledamots månadsarvode och betalas ut för varje påbörjad halvtimme. Sammanträdesarvode betalas inte för protokollsjustering. Däremot utbetalas ersättning för förlorad arbetsinkomst i förekommande fall.

3.1.3 Tredubbelt sammanträdesarvode

Utbetalas för:

- a) Ledamöter och ersättare miljö- och byggnadsnämnden och individnämnden får *tredubbelt timarvode* för den första sammanträdestimmen vid ordinarie möte.
- b) Besiktning eller inspektion
Kan till exempel vara miljö- och byggnadsnämndens *besiktning* på plats i ett ärende eller Socialstyrelsens *inspektion* av individnämndens arbete.

3.1.4 Dubbelt sammanträdesarvode

Utbetalas för:

- a) Ledamöter i övriga nämnder, utskott och beredningar, än de som omnämns i 3.1.3, a den första sammanträdestimmen vid ordinarie möte.
- b) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation.
- c) Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för revisionsuppdraget.

3.1.5 Enkelt sammanträdesarvode

I uppdraget som förtroendevald deltar ledamoten i enskilda uppdrag som oftast inte innebär någon förberedelse och därför utbetalas enkelt arvode första timman.

Utbetalas för:

- a) *Enskilda uppdrag* som beslutats av styrelse/nämnd eller av den till vilken sådant beslut delegerats.
- b) Studiebesök, dialogmöten eller liknande.
- c) Sammanträdesarvode för studiebesök betalas för högst 10 timmar per ledamot och år.
- d) Vigsel

3.1.6 Gemensamma regler för sammanträdesarvoden

- a) Görs ett längre uppehåll mellan mötena, minst två timmar, betraktas det som två eller flera möten och *tredubbelt* respektive *dubbelt* timmarvode utbetalas för respektive förrättning första timmen.
- b) Arvode betalas inte ut för tid då sammanträdet avbryts för lunch.
- c) Sammanträdesarvode betalas ut till närvarande ersättare oavsett om denne tjänstgör i ledamots ställe eller ej.

3.1.7 Särskilda arvoden

Funktionsnedsättning

Förtroendevald med funktionsnedsättning får ersättning för de särskilda kostnader som är förenat med uppdraget. Här ingår utgifter för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

Tillfällig beredning

Arvodet för presidiet i tillfälliga beredningar sätts av *arvodesberedningen* i varje enskilt fall. Beroende på uppdragets omfattning och svårighetsgrad varierar arvodet enligt vad som anges i *bilaga 1*.

Beredskapsersättning

Individnämndens ledamöter erhåller ersättning med 400 kr per påbörjat dygn vid beredskap för att underteckna handlingar av brådskande natur.

Representanter i råd, arbetsgrupper, nätverk med mera

Det utgår arvode och förlorad arbetsinkomst för uppdrag i råd, arbetsgrupper med mera där Lerums kommunstyrelse eller kommunfullmäktige utsett en representant.

Följande styr rätten till arvode:

- Är man utsedd av Lerums kommun att representera kommunen i råd, arbetsgrupp med flera ska det utgå arvode och förlorad arbetstidsersättning, dock med undantag för kommunalråd.
- Utgår det redan arvode från gruppen, rådet eller liknande utgår inget ytterligare arvode från Lerums kommun.
- Hålls förrättningen utanför kommunen ska även dessa grupper omfattas av regler för arvoden och ersättningar som reglerar rese- och traktamentskostnad

3.2 Utbildning

Förtroendevald som önskar delta i kurs eller konferens ska ha ett skriftligt godkännande av ordföranden i den instans som företräds innan anmälan i kursen eller konferensen. Beslutet kan också framgå av ett protokoll eller en anteckning justerad av ordföranden i den aktuella instansen.

När förtroendevald deltar i aktiviteter enligt ovan ska innehållet styrkas med program eller liknande.

3.2.1 Utbildningar/kurser

För deltagande i kurser eller liknande, erhåller den förtroendevalde följande ersättning:

- halvdag 550 kronor (upp till och med tre timmar inklusive restid)
- heldag 850 kronor (över tre timmar inklusive restid)

- a) Om skriftligt godkännande saknas kan den förtroendevalde riskera att få betala avgiften själv.
- b) Ledamot får *inte* på egen hand anmäla sig till kurser, konferenser och liknande aktiviteter, och *inte* heller själv boka resa eller hotell. Detta görs av sekreteraren i respektive instans.

3.3 Förlorad arbetsinkomst, förlorad semesterförmån och förlorad pensionsförmån

Ledamot får ingen ersättning för tillfällen då hen tagit ut flextid, semester, kompledighet, skiftarbete. Den begärda ersättningen från Lerums kommun ska alltid överensstämma med tjänstledighetsavdrag från arbetsgivaren. Undantag kan göras i vissa fall då det civila uppdraget är av den arten att löneavdrag inte görs för varje ledighetstillfälle, men möjligheten att ta uppdrag hindras av det politiska förtroendeuppdraget. Arvodesberedningens presidium beslutar i varje enskilt fall om undantag ska gälla.

I de fall ledamoten kan påverka sina arbetstider uppmanas hen att anpassa dessa till aktuella sammanträden.

3.3.1 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas för varje påbörjad halvtimme som den förtroendevalde förlorar arbetsinkomst på grund av sitt förtroendeuppdrag. Högsta nivå för ersättningen är löner upp till 80 procent av riksdagsledamots arvode. Uppräkningen av ersättningen följer uppräkningsreglerna för riksdagsledamots arvode.

Rapport om förlorad arbetsinkomst ska ske genom att den förtroendevalde lämnar intyg från arbetsgivaren. Av intyget ska framgå hur stor årsinkomsten är. Kan inte detta uppges ska den sjukpenninggrundande inkomsten anges istället. Anmälan görs genom e-tjänst på kommunens hemsida.

Ledamot ska själv ange hur många timmar hen får i löneavdrag. Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas för tid som ledamot tagit ledigt från arbetet inklusive restid från arbetsplatsen till platsen för sammanträdet.

Blankett med uppgift om årsinkomst eller sjukpenninggrundande inkomst ska lämnas till löneenheten.

Timavlönade

Timavlönande ska vid förfrågan kunna uppvisa intyg om inbokade arbetstimmar som är överenskomna med arbetsgivaren.

Egenföretagare

Förtroendevald som inte har något anställningsförhållande ska intyga att hen driver aktiv verksamhet som ger arbetsinkomst. Arbetsinkomsten grundas på överskott av näringsverksamhet. Om överskott av näringsverksamhet är lägre än 40 procent av grundarvodet för kommunstyrelsens ordförande schablonberäknas arbetsinkomsten. I samband med nystart av företag kan en förtroendevald beviljas schablonersättning under uppbyggnadsskedet. Beslutet gäller för ett kalenderår, om inga förändringar sker vad gäller inkomsten eller verksamheten. Om schablonersättning har betalats ut kan man inte i efterhand begära högre ersättning.

Schablonersättningen är 40 procent av grundarvodet. Omräkning av arbetsinkomsten till timlön sker genom att arbetsinkomsten divideras med 165, vilket motsvarar en genomsnittlig ersättning per timma

Arbetsinkomst för egenföretagare

Begreppet arbetsinkomst för egenföretagare motsvarar lägst 2,07 gällande prisbasbelopp. För enskild firma är det föregående års godkända deklARATION som redovisar detta genom NE-bilagan ruta R12 Bokfört resultat. För handelsbolag är det föregående års godkända deklARATION bilaga N3A tillsammans med din inkomstdeklARATION som redovisar detta. För aktiebolag är det föregående års godkända deklARATION bilaga K-10 tillsammans med din inkomstdeklARATION som redovisar detta. Inkomsten från aktiebolag kan även styrkas av bolagets revisor.

3.3.2 Förlorad semesterförmån

Förtroendevald som förlorar semesterförmån när hen fullgör sitt uppdrag, får ersättning med belopp motsvarande styrkt förlust.

Rapport om förlorad semesterförmån ska ske genom att den förtroendevalde lämnar intyg från arbetsgivaren till löneenheten. Av intyget ska värdet av den förlorade semesterförmånen framgå.

3.3.3 Förlorad pensionsförmån

Förtroendevald som förlorar pensionsförmån när hen fullgör sitt uppdrag får ersättning med 4,5 % av den ersättning för förlorad arbetsinkomst som hen fått för motsvarande tid.

Rapport om förlorad pensionsförmån ska ske genom att den förtroendevalde lämnar intyg till löneenheten. Av intyget ska framgå vilket pensionsavtal hen omfattas av på sin ordinarie arbetsplats samt om löneavdraget medför förlust av pensionsförmån.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas ut från och med den dag dessa uppgifter kommit kommunens löneenhet tillhanda.

Om årsinkomst alternativt sjukpenninggrundande inkomst ändras ska den förtroendevalde snarast meddela detta. Ny timersättning utbetalas inte retroaktivt.

4 Traktamenten och övriga ersättningar vid resor

4.1 Resepolicy för Lerums kommun

Ersättning vid resa ska följa den av fullmäktige antagna resepolicyen för förtroendevalda.

4.2 Ersättning vid resa

Ledamot ersätts för resekostnader, traktamenten, logi och övriga kostnader i samband med förrättningar och sammanträden.

- a) Ersättning i samband med förrättning och sammanträde utanför Lerums kommun betalas enligt reglerna i de kommunala avtalen för tjänstemän.
- b) Vid resa som överstiger tre kilometer enkel väg mellan årsbostad och sammanträdeslokal eller förrättningsställe, betalas ersättning motsvarande resa med kollektivtrafik samma sträcka.
- c) Ersättning betalas för parkeringsavgift och trängselskatt som kan styrkas.

4.2.1 Vigsselförrättare

- a) Vid resa inom Lerums kommun som överstiger tre kilometer enkel väg mellan årsbostaden och kommunhuset, betalas ersättning motsvarande resa med kollektivtrafik.

5 Övriga ersättningar

5.1 Ersättning för barntillsyn

- a) Förtroendevalda med barn som har behov av tillsyn har rätt till skälig ersättning för kostnader för barntillsyn som uppkommer när de fullgör sina uppdrag. Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller på en betydande del av heltid, (minst 40 procent av heltid).
- b) Ersättning utbetalas inte om någon som tillhör den förtroendevaldes hushåll passar barnet.

5.2 Ersättning för vård av anhörig

- a) Förtroendevalda med behov av tillsyn för vård av anhörig när de fullgör sina uppdrag har rätt till ersättning, men måste styrka utlägg.
- b) Rätten till ersättning gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller på en betydande del av heltid, (minst 40 procent av heltid).

5.3 Ersättning vid inställt möte

När sammanträde ställs in med kortare varsel än två veckor.

- a) Om den förtroendevalde har tagit ledigt från ordinarie arbete och inte har möjlighet att återgå i tjänst finns rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst, förlorad pensionsförmån och förlorad semesterförmån enligt gällande regler.

När sammanträde ställs in med kortare varsel än en dag.

- a) Om den förtroendevalde inte har nåtts av informationen om inställt möte och därmed har gjort resan i onödan, finns rätt till reseersättning enligt gällande regler.
- b) Om den förtroendevalde inte har möjlighet att avboka planerad barntillsyn finns rätt till ersättning för barntillsynskostnaden.

6 Övriga bestämmelser

Sammanträdesarvode utbetalas till förtroendevalda som enligt närvarolista varit närvarande vid ett sammanträde.

6.1 Attest av ersättningsanspråk

Alla ersättningsanspråk ska vara attesterade. Attestordningen gäller även efter övergång till digitalt system för hantering och registrering.

Attest ska ske enligt följande:

- a) Närvarolista attesteras av den politiska instansens ordförande.
- b) Övriga ersättningsanspråk, som enskilt uppdrag och resor, attesteras av den politiska instansens ordförande.
- c) Kommunfullmäktiges ordförandes ersättningsanspråk attesteras av kommunstyrelsens ordförande.
- d) Kommunstyrelsens ordförandes och beredningarnas ordförandes ersättningsanspråk attesteras av kommunfullmäktiges ordförande.
- e) Ersättningsanspråk för ordförandena i myndighetsnämnderna attesteras av kommunstyrelsens ordförande.
- f) Ordförande och ytterligare en förtroendevald attesterar närvarolistan för sammanträden och intygar därmed att uppgifterna är korrekta.

6.2 Krav för att få ut ersättning

Alla typer av ersättningsanspråk ska inkomma till löneenheten inom 60 dagar efter händelsen.

6.3 Bank och arvodesersättning

Arvode och ersättningar betalas ut från kommunen via banken *Nordea*.

För att ersättningarna ska utbetalas till rätt person måste du via Nordeas e-tjänst nordea.se/anmalkonto anmäla till vilken bank och till vilket konto som du vill ha din ersättning utbetald. Registreringen görs via BankID och om du inte har BankID anmäler du ditt konto via särskilt registreringsformulär som du finner på samma sida. Detta gäller även om du ska ändra anmält bankkonto. För att Nordea ska kunna registrera ditt bankkonto ange Lerums kommuns arbetsgivarnummer 631445.

Ledamot som inte angett ett konto dit ersättningen ska utbetalas får ett utbetalningskort.

Information finns på Insidan (Lerums intranät)

6.4 Anställda i kommunen

Anställda i kommunen kan också vara förtroendevalda i Lerums kommun.

Ledamot som är både förtroendevald och anställd i kommunen måste begära tjänstledigt varje gång för att delta i ett sammanträde.

6.5 Försäkring

För kommunalt förtroendevald gäller bestämmelserna *Trygghetsförsäkring vid arbetskada för förtroendevalda* (TFA). Försäkringen ersätter vid olycksfall eller arbetssjukdom som uppkommer i samband med den förtroendevaldes verksamhet för kommunen samt för färdolycksfall. Med färdolycksfall avses skador som inträffar vid färd till eller från sådan verksamhet.

Ytterligare information om försäkringsskyddet finns på afaforsakring.se.

Försäkringsfrågor hanteras av personalenheten.

6.6 Pension

Reglerna för pension finns i *Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda* (OPF-KL).

Ytterligare information om pensionsavtalet finns på Sveriges Kommuner och Regioner skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/kollektivavtal/pensioner.152.html

Pensionsfrågor hanteras av personalenheten.

6.7 Tolkning

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser bereds av beredningen för arvoden och avgörs av kommunstyrelsen, som har rätt att delegera sin beslutanderätt.

Bilagor, blanketter, beslut och länkar

De flesta av nedanstående bilagor, blanketter, policys och länkar finns tillgängliga på kommunens webbplats *lerum.se*

Dokument och policys:

- Bestämmelser om Ersättning till kommunalt förtroendevalda
- Beloppsbilaga för fasta arvoden, *bilaga 1* till bestämmelserna
- Lerums kommuns resepolicy (revideras 2023)
- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada för förtroendevalda
- Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda
skr.se/skr/arbetsgivarekollektivavtal/kollektivavtal/pensioner/fortroendevalda.2762.html

Blanketter inom nämndhanteringen övergår till digital hantering 2023:

- Enskilt uppdrag - för förtroendevald
- Enskilt uppdrag - avser flera förtroendevalda
- Tidrapport vigsel
- Anmälan till kurs och konferens
- Deltagande i utbildning/enskilt uppdrag
- Uppgifter om arbetsgivare och lön
- Reseräkning – förtroendevalda

Kontaktpersoner:

Har du frågor om

- arvoden, ersättningar med mera - vänd dig till nämndsekreterare eller löneenheten om justering ska utföras.
- Pension, försäkringar och avgångsersättning - kontakta personalenheten.

Samtliga kontaktpersoner nås via kommunens Kundcenter 0302-52 10 00.